

عنوان مقاله:

تحلیل ریخت شناسانه ساختار فضایی توزیع جمعیت در منطقه کلان شهری تهران

محل انتشار:

پژوهش های جغرافیای انسانی، دوره 50، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

هاشم داداش پور - دانشیار برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

مهدی علی دادی - کارشناس ارشد برنامه ریزی منطقه ای، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

خلاصه مقاله:

ساختار فضایی آیین عملکرد فضایی مناطق است؛ به طور کلی اجزای سه گانه جمعیت، فعالیت و نواحی ساخته شده که از سه عامل مرکز شهر، شبکه های ارتباطی و زیرمراکز فعالیت متاثر است، این ساختار را جایی بین تک مرکزی تا چندمرکزی قرار می دهد؛ از این رو، هدف اصلی این پژوهش تحلیل کمی توزیع جمعیت منطقه کلان شهری تهران براساس عوامل سه گانه فوق برای درک ساختار فضایی و الگوی فضایی حاکم بر آن است. روش تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت ترکیبی از روش های کمی و فضایی است که در قالب روش تحلیل رگرسیونی استفاده شده است. داده های مورد نیاز این پژوهش نیز شامل جمعیت، اشتغال مراکز و شبکه های ارتباطی است که براساس سرشماری سال ۱۳۹۰ به تفکیک شهرها و دهستان ها از مرکز آمار ایران دریافت شده است. نتایج مدل تک مرکزی نشان می دهد که بین توزیع جمعیت و مرکز شهر رابطه بسیار ضعیفی وجود دارد، اما شبکه های ارتباطی توضیح دهنده بیشتری ارائه می شود. علاوه بر این، رابطه توزیع جمعیت با زیرمراکز فعالیت در منطقه کلان شهری تهران، ۵۰ درصد از تغییرات تراکم جمعیت را از طریق این مراکز توضیح می دهد. تحلیل یکپارچه مدل نیز نشان می دهد از بین عوامل سنجش شده، شبکه های ارتباطی یکی از اصلی ترین عوامل شکل دهنده ساختار فضایی در منطقه بوده است و ظهور و اثرگذاری زیرمراکز فعالیت، شکل گیری الگوی فضایی چندمرکزی را در منطقه کلان شهری تهران نوید می دهد.

کلمات کلیدی:

تهران، جمعیت، ریخت شناسی، ساختار فضایی، منطقه کلان شهری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1315076>

